PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW DZIAŁOWY · JĘZYK POLSKI · KLASA 1 LO I TECHNIKUM · ZAKRES ROZSZERZONY

Dział 12. Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze

William Szekspir, Hamlet: tragedia zemsty, teatr w teatrze, monolog „Być albo nie być", szaleństwo udawane i prawdziwe; porównanie z Makbetem; dramat szekspirowski a antyczny. Dziewięć kart: teoria z wzorcowymi odpowiedziami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, dwie kartkówki (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, wzorcowe odpowiedzi, rozgrzewka	4 zad. 13 pkt
2	**Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – ćwiczenia** Ćwiczę umiejętności z działu	6 zad. 22 pkt
3	**Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027	4 zad. 10 pkt
4	**Kartkówka 1: zemsta i teatr w teatrze – grupa A** 15 minut · 8 pkt	4 zad. 8 pkt
5	**Kartkówka 1: zemsta i teatr w teatrze – grupa B** 15 minut · 8 pkt	4 zad. 8 pkt
6	**Kartkówka 2: szaleństwo udawane i prawdziwe – grupa A** 15 minut · 8 pkt	4 zad. 8 pkt
7	**Kartkówka 2: szaleństwo udawane i prawdziwe – grupa B** 15 minut · 8 pkt	4 zad. 8 pkt
8	**Sprawdzian: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – grupa A** 45 minut · 27 pkt	6 zad. 27 pkt
9	**Sprawdzian: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – grupa B** 45 minut · 27 pkt	6 zad. 27 pkt

JAK KORZYSTAĆ Z ZESTAWU

- Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z działu i pokazuje wzorcowe odpowiedzi z wyjaśnieniem – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia na tekstach, a karta 3 – zadania w formule matury 2027 (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE).
- Karty 4–7 to dwie kartkówki (po 15 minut), każda w grupach A i B. Karty 8–9 to sprawdzian (45 minut) w grupach A i B – te same typy zadań i ta sama punktacja, inne treści.
- Klucz na końcu zestawu zawiera odpowiedzi i zasady oceniania zadań otwartych w stylu CKE (co daje 1 pkt, a co 2 pkt).
- Osobny plik „Powtórka" zbiera najważniejsze pojęcia, lektury i konteksty, typowe błędy i test „Sprawdź się".

Materiał oryginalny. Podstawa programowa LO i technikum w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1019). Wymagania: I.1.3, I.1.5–I.1.7, I.1.9–I.1.10, I.1.12, I.1.14, ZR I.1.2, ZR I.1.7, ZR I.2.4, ZR III.2. Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

PIERWSZA ŁAWKA

Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, wzorcowe odpowiedzi, rozgrzewka

KARTA 1/9

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 13 pkt

PRZYPOMNIJ SOBIE

- **William Szekspir** (1564–1616) napisał *Hamleta* ok. 1600–1601 r. Fabułę zaczerpnął z dawnej legendy duńskiej o Amlecie (spisanej w XII/XIII w. przez Saxo Grammaticusa). Czytamy dramat w XIX-wiecznym przekładzie **Józefa Paszkowskiego**. Akcja: zamek Elsynor w Danii.

Akt	Najważniejsze wydarzenia
I	po nagłej śmierci króla Hamleta tron objął jego brat Klaudiusz i poślubił wdowę Gertrudę; duch ojca wyjawia synowi, że został otruty przez brata, i żąda zemsty; Hamlet zapowiada, że będzie udawał dziwaka
II	Poloniusz sądzi, że Hamlet oszalał z miłości do Ofelii; król nasyła na niego dawnych kolegów, Rozenkranca i Gildensterna; przybywają aktorzy – Hamlet postanawia sprawdzić prawdę słów ducha
III	monolog „Być albo nie być”; przedstawienie „Łapka na myszy” – król zrywa się i przerywa widowisko; Hamlet nie zabija modlącego się króla; w komnacie matki przebija szpadą Poloniusza ukrytego za kotarą
IV	Hamlet wysłany do Anglii, wraca po napadzie korsarzy; Ofelia popada w obłęd i tonie; Laertes chce pomścić ojca – król układa z nim spisek (zatruta szpada, zatruty kielich)
V	cmentarz, czaszka Yoryka; pojedynek: giną królowa, Laertes, król i Hamlet; władzę przejmuje Fortynbras, a Horacy ma opowiedzieć prawdę

- **Tragedia zemsty** – popularna odmiana dramatu elżbietańskiego (np. *Tragedia hiszpańska* Thomasa Kyda). Jej konwencje: duch domagający się pomsty, **zwłoka** mściciela, udawane szaleństwo, intryga, teatr w teatrze, krwawy finał. Szekspir przejmuje schemat, ale zmienia jego sens: zwłoka Hamleta staje się problemem **moralnym i filozoficznym** – bohater pyta, czy duch mówi prawdę, czy zemsta jest sprawiedliwością i co czeka człowieka po śmierci. W dramacie jest trzech synów mszczących ojców: Hamlet (waha się), Laertes (działa natychmiast, bez skrupułów), Fortynbras (odzyskuje honor czynem politycznym).
- **Teatr w teatrze** (metateatralność): Hamlet każe aktorom zagrać scenę podobną do zabójstwa ojca („Łapka na myszy”, zabójstwo Gonzagi), by „sumienie króla na wierzch wydobyć”. Scena jest **próbą prawdy** i zarazem refleksją o teatrze: Hamlet uczy aktorów, że teatr ma być „zwierciadłem naturze”. Z tym łączy się topos ***theatrum mundi*** – świat jako scena, a ludzie jako aktorzy (w *Makbecie*: życie – „nędzny aktor”).

- **Monolog** – dłuższa wypowiedź postaci skierowana do siebie lub do widzów, odsłaniająca jej myśli. Monolog „Być albo nie być” rozważa, czy lepiej znosić „pociski zawistnego losu”, czy stawić im opór – aż do śmierci; śmierć przypomina sen, ale lęk przed tym, co przyjdzie „poza grobem”, paraliżuje wolę: „Tak to rozwaga czyni nas tchórzami”. Od postaci bohatera pochodzi pojęcie **hamletyzmu** – postawy człowieka, który nadmiernie rozważa i nie może podjąć działania.
- **Szaleństwo udawane i prawdziwe**. Hamlet zapowiada, że przybierze „dziwaczną” postać; jego „szaleństwo” jest maską, która pozwala mówić prawdę (Poloniusz: „Chociaż to wariacja, nie jest jednakże bez metody”). Obłęd **Ofelii** jest prawdziwy – rodzi się z krzywdy: ojca zabił ukochany; rozdaje kwiaty o symbolicznym znaczeniu, śpiewa piosenki, a potem tonie. Szaleństwo w dramacie odsłania prawdę o świecie, w którym „coś chorobliwego” dzieje się w państwie.

	Hamlet	***Makbet* (ZP)**
bohater i czyn	syn, który ma pomścić zbrodnię, ale zwleka	wódz, który sam popełnia zbrodnię z ambicji
siła nadprzyrodzona	duch ojca żąda zemsty (Hamlet nie wie, czy to nie szatan)	czarownice przepowiadają koronę
sumienie	Klaudiusz nie potrafi się szczerze modlić; Hamlet pyta o sens zemsty	halucynacje Makbeta, obłęd Ledy Makbet
motywy	teatr, szaleństwo, śmierć (*vanitas*), trucizna	krew, ciemność, sen, *theatrum mundi*
finał	giną winni i niewinni; ład przywraca obcy książę Fortynbras	Makduf zabija Makbeta; królem zostaje Malkolm

Dramat antyczny (*Antygona*)	**Dramat szekspirowski (*Hamlet*)**
zasada trzech jedności (czas, miejsce, akcja)	brak jedności: wiele miejsc (zamek, cmentarz), długi czas, wątki poboczne
jednolitość tonu – tylko wysokie tragiczne	łączenie tragizmu i komizmu (grabarze, Poloniusz); synkretyzm konwencji
chór komentuje akcję, śmierć relacjonuje posłaniec	brak chóru; śmierć na scenie (pojedynek, trucizna)
los i wola bogów	wnętrze bohatera, jego wahania i sumienie

PRZYKŁADY Z WYJAŚNIENIEM

Przykład 1. Dlaczego Hamlet nie zabija króla, gdy zastaje go na modlitwie?
Uważa, że zabicie człowieka, który w tej chwili oczyszcza duszę skruchą, posłałoby go do nieba – „To by nagrodą było, a nie zemstą”. Chce zabić go w chwili grzechu. Ironia polega na tym, że król wcale nie potrafi się modlić („Słowa wzlatują, myśl w prochu się grzebie”).
Za co CKE daje punkt: za przyczynę odczytaną z tekstu; odpowiedź „bo był tchórzem” bez odwołania do sceny = 0 pkt.

Przykład 2. Wyjaśnij, jaką funkcję pełni w dramacie przedstawienie „Łapka na myszy”.
To pułapka na sumienie króla: aktorzy odgrywają otrucie w ogrodzie, tak jak opowiedział duch. Gdy król zrywa się i woła o światło, Hamlet zyskuje pewność winy stryja. Scena jest też refleksją o teatrze – sztuka odsłania prawdę, którą życie ukrywa.
Jak myśleć: funkcja fabularna (dowód winy) + funkcja znaczeniowa (teatr jako zwierciadło, *theatrum mundi*).

Przykład 3. Czy szaleństwo Hamleta jest prawdziwe? Rozstrzygnij i uzasadnij.
Raczej udawane: w akcie I Hamlet uprzedza przyjaciół, że może „przybrać taką postać”, a jego dziwne odpowiedzi mają ukryty sens, co zauważa nawet Poloniusz („nie jest jednakże bez metody”). Kontrastuje z nim prawdziwy obłęd Ofelii.
Jak myśleć: na PR można przyjąć także odczytanie, że udawanie przechodzi w rzeczywiste rozchwianie – ale trzeba je uzasadnić tekstem.

Przykład 4. Czym tragedia zemsty u Szekspira różni się od schematu gatunku?
Schemat zakłada szybkie działanie mściciela i krwawy finał. U Szekspira zwłoka staje się tematem: Hamlet sprawdza prawdę słów ducha, rozważa sens życia i śmierci i moralną wartość zemsty. Konwencja zostaje przekształcona w dramat sumienia i myśli.
Jak myśleć: wzór gatunku → co zachowane → co zmienione → po co.

ZADANIA

Zadanie 1. Przyporządkuj postaciom *Hamleta* ich opisy. Wpisz literę obok numeru. Jeden opis jest zbędny. ___ / 4 pkt

1. Klaudiusz	a) król Danii, stryj Hamleta, który otruł brata
2. Poloniusz	b) szambelan, ojciec Ofelii i Laertesa, zabity za kotarą
3. Horacy	c) wierny przyjaciel, któremu Hamlet każe opowiedzieć swoje dzieje
4. Fortynbras	d) norweski książę, któremu umierający Hamlet oddaje głos
	e) królewski błazen, którego czaszkę wykopuje grabarz

1 ___ 2 ___ 3 ___ 4 ___

Zadanie 2. Uzupełnij zdania. ___ / 4 pkt

1. Akcja *Hamleta* toczy się na zamku _____ w Danii.
2. Według ducha zmarły król został otruty w _____, podczas snu.
3. Przedstawienie przygotowane przez Hamleta nosi tytuł „_____”.
4. Ostatnie słowa Hamleta brzmią: „Reszta jest _____”.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – ćwiczenia

KARTA 2/9

Ćwiczę umiejętności z działu

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 22 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.

___ / 5 pkt

Być albo nie być

Być albo nie być to wielkie pytanie.
Jestli w istocie szlachetniejszą rzeczą
Znosić pociski zawistnego losu
Czy też stawiwszy czoło morzu nędzy,
Przez opór wybrnąć z niego? — Umrzeć — zasnąć —
I na tym koniec. — Gdybyśmy wiedzieli,
Że raz zasnąwszy, zakończym na zawsze
Boleści serca i owe tysiączne
Właściwe naszej naturze wstrząśnienia,
Kres taki byłby celem na tej ziemi
Najpożądańszym. Umrzeć — zasnąć. — Zasnąć!
Może śnić? — w tym sęk cały, jakie bowiem
W tym śnie śmiertelnym marzenia przyjść mogą,
Kiedy zrzucimy z siebie więzy ciała,
To zastanawia nas: i toć to czyni
Tak długowieczną niedolę; bo któż by
Ścierpiał pogardę i zniewagi świata,
Krzywdy ciemiężcy, obelgi dumnego,
Lekceważonej miłości męczarnie,
Odwłokę prawa, butę władz i owe
Upokorzenia, które nieustannie
Cichej zasługi stają się udziałem,
Gdyby od tego kawałkiem żelaza
Mógł się uwolnić? Któż by dźwigał ciężar
Nudnego życia i pocił się pod nim,
Gdyby obawa czegoś poza grobem,
Obawa tego obcego nam kraju,
Skąd nikt nie wraca, nie wątliła woli
I nie kazała nam pędzić dni raczej
W złu już wiadomym niż uchodząc przed nim,
Popadać w inne, którego nie znamy.
Tak to rozwaga czyni nas tchórzami;
Przedsiębiorczości hoża cera blednie
Pod wpływem wahań i zamiary pełne
Jędrności, zbite z wytkniętej kolei,
Tracą nazwisko czynu.

Objaśnienia: *jestli* – czy jest; *wstrząśnienia* – wstrząsy; *w tym sęk cały* – w tym cała trudność; *odwłoka prawa* – opieszałość sądów; *kawałkiem żelaza* – sztyletem; *hoża* – zdrowa, rumiana; *zbite z wytkniętej kolei* – zepchnięte z wyznaczonej drogi.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt III, scena 1; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

1.1. Nazwij **dwie** możliwości, między którymi waha się Hamlet w pierwszych wersach monologu.

___ / 1 pkt

1.2. Wyjaśnij, dlaczego według Hamleta ludzie nie uciekają od cierpień w śmierć. Odwołaj się do metafory snu. ___ / 2 pkt

1.3. Wyjaśnij sens wersu „Tak to rozwaga czyni nas tchórzami" i odnieś go do postępowania Hamleta w dramacie. ___ / 2 pkt

Zadanie 2. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania. ___ / 2 pkt

Hamlet po występie aktora

Fuj! fuj! Gdzież moja głowa? Powiadają,
Że zatwardziali złoczyńcy, obecni
Na przedstawieniu okropnych widowisk,
Tak silnym zdjęci bywali wrażeniem,
Że sami swoje wyznawali zbrodnie:
Mord bowiem, choćby ust nie miał, cudowny
Ma organ mowy. Każę tym aktorom
Coś podobnego do sceny zabójstwa
Ojca mojego odegrać przed stryjem;
Patrzeć mu będę w oczy, śledzić będę
Najmniejszy jego ruch: jeżeli zadrgnie,
Wiem, co mam czynić. Ten duch, com go widział,
Mógł być szatanem (bo szatan przybiera,
Jaką chce postać) i nadużywając
Mojej słabości i smętności (taki
Bowiem stan duszy bardzo mu dogodny),
Ciągnie mnie może w przepaść? Chcę pewniejszej
Niż ta rękojmi. Zamierzona sztuka
Będzie probierzem, którym, jak na wędę,
Sumienie króla na wierzch wydobędę.

Sytuacja: Hamlet zostaje sam po tym, jak aktor wzruszająco wyrecytował skargę trojańskiej królowej Hekuby; wcześniej wyrzucał sobie, że sam, mając prawdziwy powód do rozpaczy, nie działa. Objaśnienia: *zdjęci* – ogarnięci; *rękojmia* – dowód, gwarancja; *probierz* – sprawdzian.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt II, scena 2, koniec; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

2.1. Wyjaśnij, po co Hamlet chce pokazać stryjowi scenę podobną do zabójstwa ojca. ___ / 1 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

2.2. Wyjaśnij, dlaczego Hamlet nie ufa w pełni słowom ducha. ___ / 1 pkt

Zadanie 3. Uzupełnij zdania o przebiegu akcji *Hamleta*. ___ / 4 pkt

1. Po śmierci króla Hamleta jego wdowa Gertruda poślubiła jego brata, _____.
2. Poloniusz ginie, bo ukrył się za _____ w komnacie królowej.
3. Król wysyła Hamleta do _____, ale Hamlet wraca po napadzie korsarzy.
4. W pojedynku Laertes używa zatrutej _____, a król przygotowuje zatruty kielich.

Zadanie 4. Przyporządkuj cechy do dramatu. Wpisz je do właściwej kolumny. ___ / 6 pkt

bohater zwleka z pomszczeniem cudzej zbrodni
bohater sam dopuszcza się zbrodni z ambicji nadprzyrodzoną siłą jest duch ojca
nadprzyrodzoną siłą są trzy czarownice ład przywraca obcy książę z Norwegii
tyrana zabija Makduf

Hamlet	***Makbet***

Zadanie 5. Wyjaśnij, czym dramat szekspirowski różni się od tragedii antycznej. Podaj trzy różnice z przykładami z *Hamleta*. ___ / 3 pkt

Zadanie 6. Wyjaśnij, na czym polega metateatralność *Hamleta*. Odwołaj się do dwóch scen. ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – zadania typu maturalnego

Polecenia i punktacja jak na maturze 2027

KARTA 3/9

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.

___ / 3 pkt

Hamlet nad modlącym się królem

Hamlet. Modli się; teraz mógłbym to uczynić;
Teraz uczynię. Ale tym sposobem
Pójdzie do nieba; i toż będzie zemstą?
Trzeba się nad tym zastanowić. Nędznik
Zabija mego ojca i ja za to,
Ja, syn jedyny zamordowanego,
Posyłam tegoż nędznika do nieba.
To by nagrodą było, a nie zemstą. […]
Nie. Czekaj, mieczu, sposobniejszej pory.
Kiedy pijany będzie, we śnie, w gniewie
Albo wśród uciech kazirodnych: kiedy
Grać lub kląć będzie, lub co bądź innego
Czynić, co wcale nie pachnie zbawieniem;
Wtedy go ugodź tak, żeby aż nogi
Zadarł ku niebu, aby jego dusza
Tak wtedy była przeklęta i czarna
Jak piekło, w które pójdzie. Matka czeka,
Ten tylko kordiał śmierć twoją odwleka.

wychodzi

Król (*powstając*). Słowa wzlatują, myśl w prochu się grzebie;
Ach! słów bez myśli nie przyjmują w niebie.

Sytuacja: po przedstawieniu Hamlet, idąc do matki, zastaje króla klęczącego samotnie w modlitwie.
Objaśnienia: *kazirodne* – tak Hamlet nazywa małżeństwo króla z wdową po bracie; *kordiał* – lekarstwo, tu: modlitwa, która chwilowo ratuje króla.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt III, scena 3, fragmenty; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

1.1. Rozstrzygnij, czy Hamlet rezygnuje z zabicia króla z litości. Uzasadnij odpowiedź, odwołując się do tekstu.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

1.2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Słowa króla zamykające scenę tworzą ironię dramatyczną, ponieważ ___ / 1 pkt

A. król dowiaduje się, że Hamlet stał za nim ze szpadą, i postanawia go ułaskawić.

B. Hamlet oszczędził go przekonany, że król się szczerze modli, a on modlić się nie potrafi.

C. król kpi z modlitwy, choć przed chwilą ślubował pokutę.

D. widz od początku wie, że król nie popełnił zarzucanej mu zbrodni.

Zadanie 2. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania. ___ / 3 pkt

Rady dla aktorów

Hamlet (*do aktora*). […] Nie bądź też z drugiej strony za miękki; niech własna twoja rozwaga przewodnikiem ci będzie. Zastosuj akcję do słów, a słowa do akcji, mając przede wszystkim to na względzie, abyś nie przekroczył granic natury; wszystko bowiem, co przesadzone, przeciwne jest intencjom teatru, którego przeznaczeniem, jak dawniej, tak i teraz, było i jest służyć niejako za zwierciadło naturze, pokazywać cnocie własne jej rysy, złości żywy jej obraz, a światu i duchowi wieku postać ich i piętno. Owóż przeholowanie tego celu lub niedosięgnięcie może wprawdzie rozśmieszyć prostaczków, ale znającym się na rzeczy musi pójść w niesmak, nagana zaś jednego z tych ostatnich, na szali waszych zasług przeważyć musi poklask całego tłumu pierwszych.

Sytuacja: przed przedstawieniem Hamlet udziela rad aktorom. Objaśnienia: *akcja* – gra, ruch; *złość* – tu: zło, występek; *owóż* – otóż; *przeholowanie* – przesada.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt III, scena 2, fragment; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

2.1. Wyjaśnij, jak Hamlet rozumie cel teatru. Odwołaj się do metafory zwierciadła. ___ / 2 pkt

2.2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Rady Hamleta dla aktorów łączą się z fabułą dramatu, ponieważ ___ / 1 pkt

A. król zamówił widowisko, by uspokoić dwór po śmierci Poloniusza.

B. Hamlet chce sam zostać aktorem i opuścić Danię.

C. przedstawienie, które ma odbić prawdę, posłuży do zdemaskowania króla.

D. aktorzy przybyli na dwór, by uczcić ślub Ofelii.

Zadanie 3. Na podstawie znajomości całego dramatu *Hamlet* Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 1 pkt

1. Hamlet wraca na dwór po napadzie korsarzy na statek płynący do Anglii.	**P**	**F**
2. Ofelia umiera od trucizny przygotowanej przez króla.	**P**	**F**
3. Królowa ginie, wypijając wino z zatrutego kielicha.	**P**	**F**
4. Laertes przed śmiercią wyjawia, że szpada była zatruta.	**P**	**F**

Kartkówka 1: zemsta i teatr w teatrze – grupa A

KARTA 4/9

15 minut · 8 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 8 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania. ___ / 2 pkt

Rozmowa z duchem

Duch. […] Pomścij
Śmierć jego, dzieło ohydnego mordu!

Hamlet. Mordu?

Duch. Tak, mordu; wszelki mord ohydny,
Lecz ten był nadzwyczajny, niesłychany.

Hamlet. Dlaboga, wymień go, wymień czym prędzej,
Abym na skrzydłach chyżych jak modlitwa
Lub myśl kochanka podążył ku zemście.

Duch. […] Słuchaj więc, słuchaj, Hamlecie. Puszczono
Rozgłos, że podczas mego snu w ogrodzie
Wąż mnie ukąsił; takim to skłamanym
Powodem śmierci mej zwiedziono Danię;
Dowiedz się bowiem, szlachetny młodzieńcze,
Że ów wąż, który zabił twego ojca,
Nosi dziś jego koronę.

Hamlet. O nieba!
Stryj! Nie zawiodły mnie przeczucia moje. […]

Duch. […] Jakkolwiek jednak czyn ten pomścić zechcesz,
Nie kalaj swojej duszy, nie czyń przeciw
Matce zamachów; pozostaw ją niebu […].

Sytuacja: noc na murach zamku Elsynor; duch zmarłego króla przemawia do syna. Objaśnienia: *dlaboga* – na Boga; *zwiedziono* – oszukano; *zamachy* – tu: napaść, przemoc.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt I, scena 5, fragmenty; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

1.1. Wyjaśnij, co Duch nazywa „wężem” i dlaczego. ___ / 1 pkt

1.2. Wskaż **jedno** ograniczenie, które Duch nakłada na zemstę. ___ / 1 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Sprawdzian: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – grupa A

45 minut · 27 pkt

KARTA 8/9

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 27 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania. ___ / 5 pkt

Czaszka Yoryka

Pierwszy Grabarz. […] Ta czaszka, proszę pana, była własnością Yoryka, królewskiego błazna.

Hamlet. Pozwól, niech się jej przyjrzę. Biedny Yoryku! Znałem go, mój Horacy; był to człowiek niewyczerpany w żartach, niezrównanej fantazji, mało tysiąc razy piastował mię na ręku, a teraz — jakże mię jego widok odraża i aż w gardle ściska! Tu wisiały owe wargi, które nie wiem jak często całowałem. Gdzież są teraz twoje drwinki, twoje wyskoki, twoje śpiewki, twoje koncepty, przy których cały stół trząsł się od śmiechu? Nicże z nich nie pozostało na wyszydzenie swych własnych, tak teraz wyszczerzonych zębów? Idźże teraz do gotowalni modnej damy i powiedz jej, że chociażby się na cal grubo malowała, przecież się takiej fizjognomii doczeka. Pobudź ją przez to do śmiechu. Proszę cię, mój Horacy, powiedz mi jedną rzecz.

Horacy. Co, mój książę?

Hamlet. Czy myślisz, że Aleksander Wielki tak samo w ziemi wygląda?

Sytuacja: Hamlet po powrocie do Danii rozmawia z Horacym na cmentarzu, gdzie grabarz kopie grób (jak się okaże – dla Ofelii). Objaśnienia: *koncepty* – dowcipy; *gotowalnia* – toaletka, pokój do strojenia się; *fizjognomia* – twarz, wygląd.

William Szekspir, *Hamlet*, przeł. Józef Paszkowski, akt V, scena 1, fragment; tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl) (domena publiczna).

1.1. Na podstawie fragmentu *Hamleta* Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 1 pkt

1. Yoryk był królewskim błaznem, którego Hamlet znał w dzieciństwie.	**P**	**F**
2. Hamlet wspomina Yoryka z obojętnością.	**P**	**F**
3. Hamlet porównuje los błazna z losem Aleksandra Wielkiego.	**P**	**F**

1.2. Wyjaśnij, jak we fragmencie zrealizowano motyw *vanitas* (marności). Odwołaj się do **dwóch** elementów tekstu. ___ / 2 pkt

1.3. Wyjaśnij, jaką funkcję pełni w tragedii scena z grabarzami i czaszką błazna. Odwołaj się do cech dramatu szekspirowskiego. ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – kartkówki, sprawdzian, powtórka – język polski, kl. 1 LO (zakres rozszerzony)

Podgląd pokazał 12 z 37 stron. Pełna wersja: 37 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – najważniejsze wiadomości – 4 zadania, 13 pkt
- Karta 2: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – ćwiczenia – 6 zadań, 22 pkt
- Karta 3: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – zadania typu maturalnego – 4 zadania, 10 pkt
- Karta 4: Kartkówka 1: zemsta i teatr w teatrze – grupa A – 4 zadania, 8 pkt
- Karta 5: Kartkówka 1: zemsta i teatr w teatrze – grupa B – 4 zadania, 8 pkt
- Karta 6: Kartkówka 2: szaleństwo udawane i prawdziwe – grupa A – 4 zadania, 8 pkt
- Karta 7: Kartkówka 2: szaleństwo udawane i prawdziwe – grupa B – 4 zadania, 8 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – grupa A – 6 zadań, 27 pkt
- Karta 9: Sprawdzian: Hamlet – tragedia zemsty i teatr w teatrze – grupa B – 6 zadań, 27 pkt
  Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje wzorcowe odpowiedzi z komentarzem

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/polski-liceum-klasa-1-zr-dzial-12-hamlet-tragedia-zemsty-i-teatr-w-teatrze